

MINISTARSTVO RADA
I MIROVINSKOGA SUSTAVA

**Analiza prikupljenih podataka o radu
agencija za privremeno zapošljavanje**

Izvješće o agencijskom radu za 2019. godinu

ZAGREB

OŽUJAK 2020.

UVOD

Zakonom o radu (Narodne novine, broj 93/14, 127/17 i 98/19) uređen je, između ostalog, oblik fleksibilnog zapošljavanja i rada putem agencije za privremeno zapošljavanje.

Privremenim zapošljavanjem putem agencija, kao jednim od atipičnih oblika zapošljavanja, omogućeno je da agencija kao poslodavac ustupa radnika drugom poslodavcu (korisniku) za privremeno obavljanje poslova. Institut rada putem agencija za privremeno zapošljavanje usklađen je sa Direktivom 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje (SL L 327, 5. 12. 2008.).

Praćenje zakonskog instituta privremenog zapošljavanja putem agencija omogućeno je na temelju zakonske odredbe o dostavljanju statističkih podataka o agencijama za privremeno zapošljavanje.

Iako je privremeno zapošljavanje u Republici Hrvatskoj uređeno još 2003. godine, tek se nekoliko zadnjih godina ustupanje radnika drugom poslodavcu, odnosno korisniku, intenzivnije koristi kao odgovor na rastuću potrebu fleksibilizacije radnih odnosa.

Izvešće o agencijskom radu za 2019. godinu drugo je u nizu izvješće o radu putem agencija za privremeno zapošljavanje, a koje se donosi temeljem Pravilnika o sadržaju, načinu i roku dostave statističkih podataka o privremenom obavljanju poslova (Narodne novine, 98/18, dalje: Pravilnik) s ciljem praćenja kretanja na tržištu rada.

Pravilnikom je određeno da agencije Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava (dalje: Ministarstvo) dostavljaju podatke u elektroničkom obliku, a Ministarstvo zatim iste analitički obrađuje i objavljuje izvješće.

Elektroničkom dostavom omogućeno je poslodavcima da na jednostavan i brz način ispune svoje obveze, a bazu podataka mogu uređivati i dopunjavati tijekom cijele godine, s time da najkasnije do 31. siječnja tekuće godine moraju biti uneseni svi podaci za prethodnu godinu.

Prikupljanje, obrada i korištenje podataka, provodi se u skladu s posebnim propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka i propisima koji uređuju povjerljivost poslovnih podataka.

Godišnja izvješća se objavljuju na mrežnim stranicama Ministarstva kako bi se omogućio pristup zainteresiranoj i stručnoj javnosti.

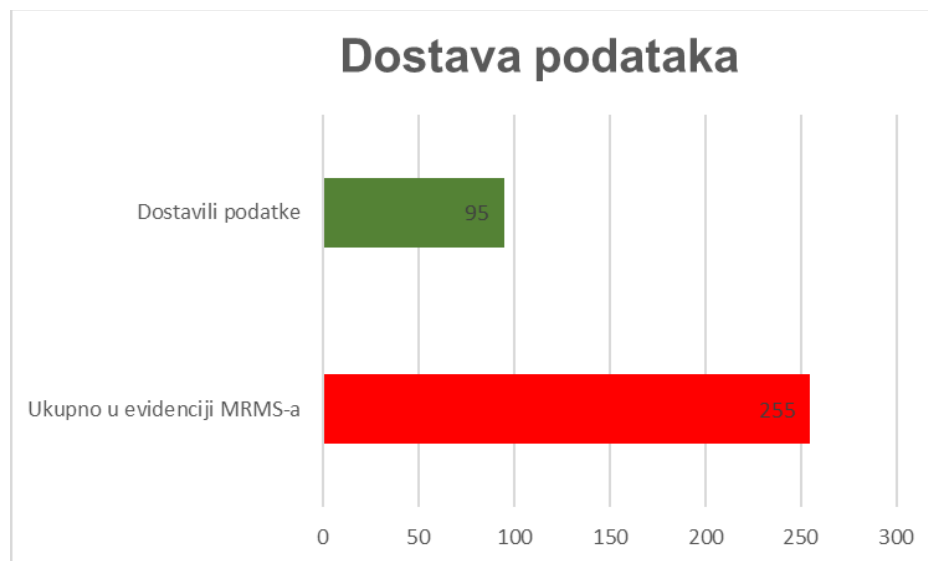
Izvešće za 2019. godinu prati strukturu izvješća za prethodnu godinu, a radi omogućavanja lakše usporedivosti podataka i praćenja trendova razvoja ovog instituta.

IZVJEŠĆE O AGENCIJSKOM RADU ZA 2019. GODINU

---

1. Dostava podataka

U evidenciju Ministarstva rada i mirovinskoga sustava na dan 31. 12. 2019. godine bilo je upisano **255** agencija za privremeno zapošljavanje, od kojih neke agencije uz poslove ustupanja radnika obavljaju i druge djelatnosti u svezi zapošljavanja, sukladno članku 44. stavak 4. Zakona o radu. Putem aplikacije za Privremeno zapošljavanje podatke je dostavilo njih **95**. (Slika 1.)

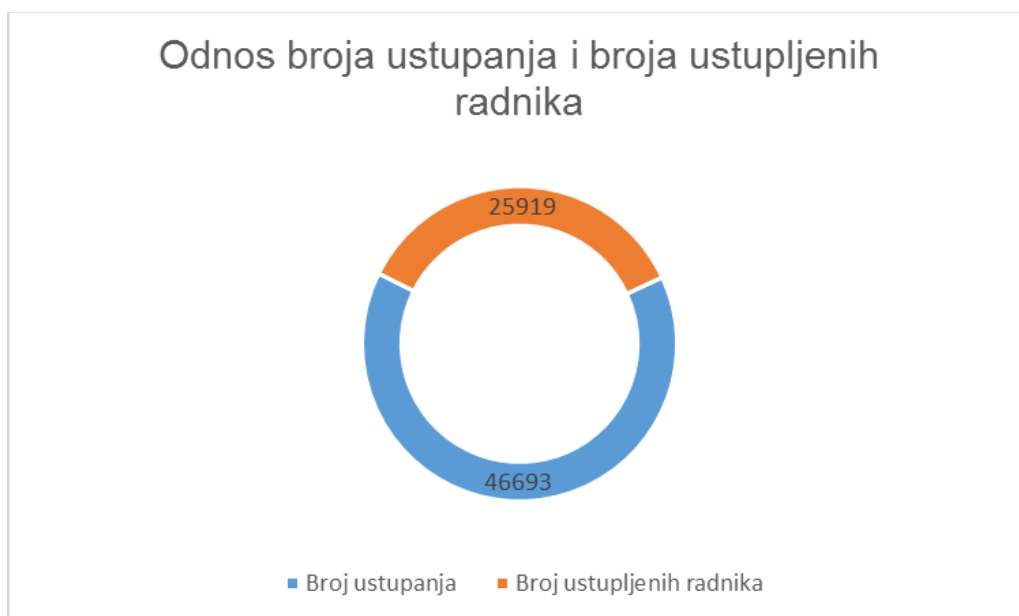
Slika 1. Dostava podataka

Prema pristiglim podacima izvršena je njihova analiza koju donosimo u nastavku.

Broj registriranih agencija za privremeno zapošljavanje u evidenciji Ministarstva rada i mirovinskoga sustava je u porastu, dok je ukupan broj agencija koje su dostavile podatke manji za gotovo **16,7%**.

2. Ukupan broj radnika i ukupan broj ustupanja:

Prema dostavljenim podacima za 2019. godinu ukupan broj ustupljenih radnika bio je **25919**, dok je broj ustupanja iznosio **46693** (Slika 2.)

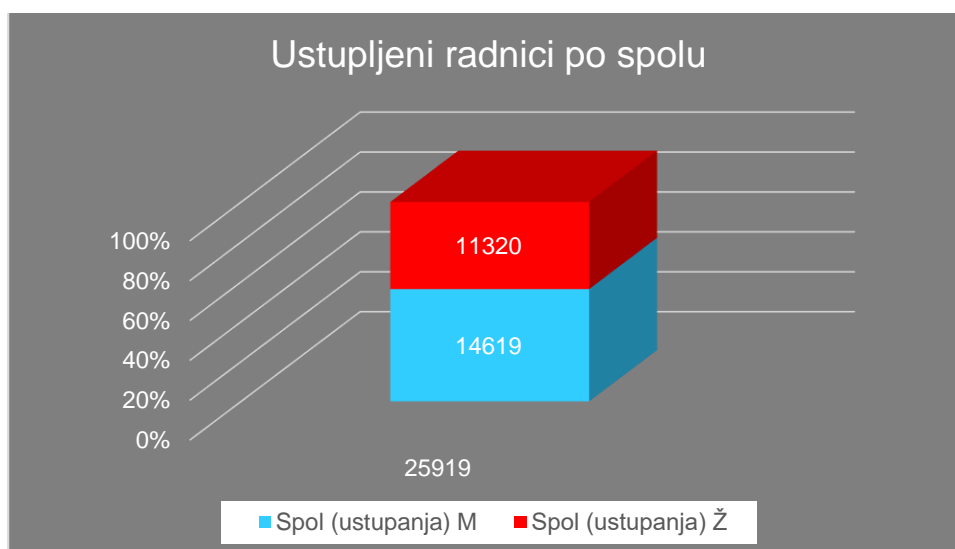

Slika 2. Odnos broja ustupanja i broja ustupljenih radnika.

U usporedbi sa prošlom godinom radi se o značajnom povećanju, **42%** više radnika i čak **72%** više ustupanja.

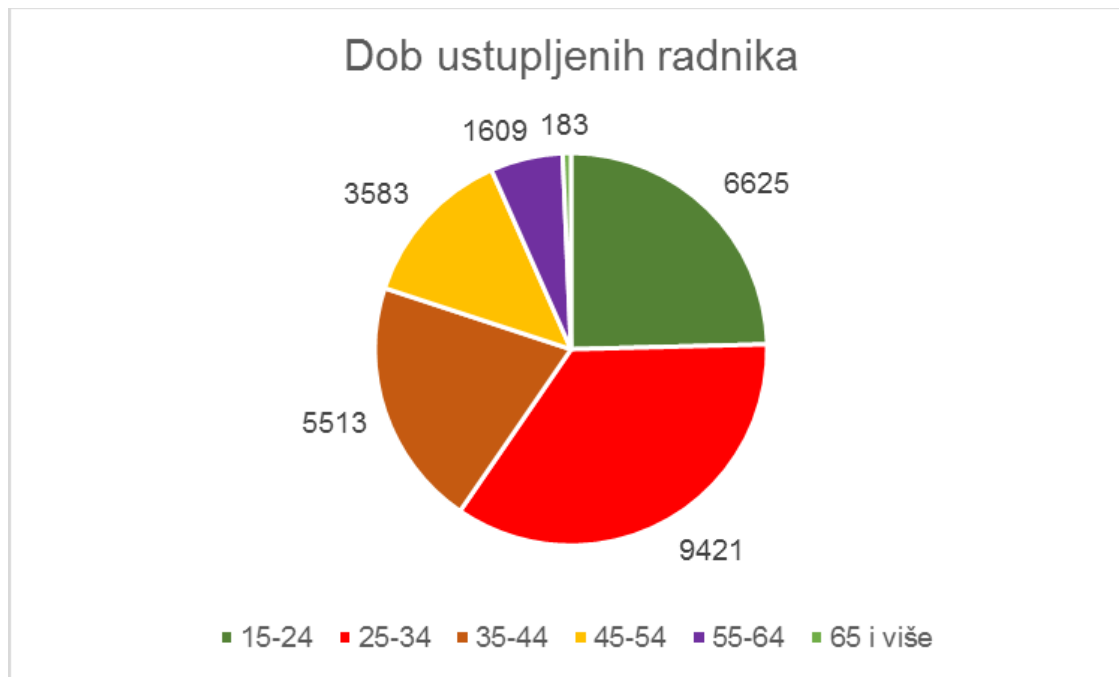
3. Broj radnika prema spolu i dobi

U grafičkoj formi (Slika 3a.) prikazan je ukupan broj ustupljenih radnika iskazan po spolu.

Slika 3.a Ustupljeni radnici po spolu

Iz grafičkog prikaza proizlazi da postoji određeni nerazmjer u odnosu na ustupanja radnika prema spolu, pri čemu je broj ustupanja muških radnika za **29%** veći u odnosu na ženske radnike, za razliku od prošle godine kada je taj broj bio **20%** u korist muškaraca.

Slika 3.b Dob ustupljenih radnika

U odnosu na dob, bilježi se najveći broj ustupanja radnika između 25. i 34. godine, dok je za očekivati da je najmanje radnika koji se zapošljavaju u dobi od 65. godina i više, iako ih ima.

4. Obrazovna struktura radnika

Pregled obrazovne strukture ustupljenih radnika upućuje na podatak da najveći broj radnika ima završenu četverogodišnju srednju školu u gimnazijama, strukovnim ili umjetničkim školama u trajanju od četiri godine, a zatim završeni obrazovni programi srednjeg strukovnog obrazovanja (trajanje od tri do tri i pol godine).

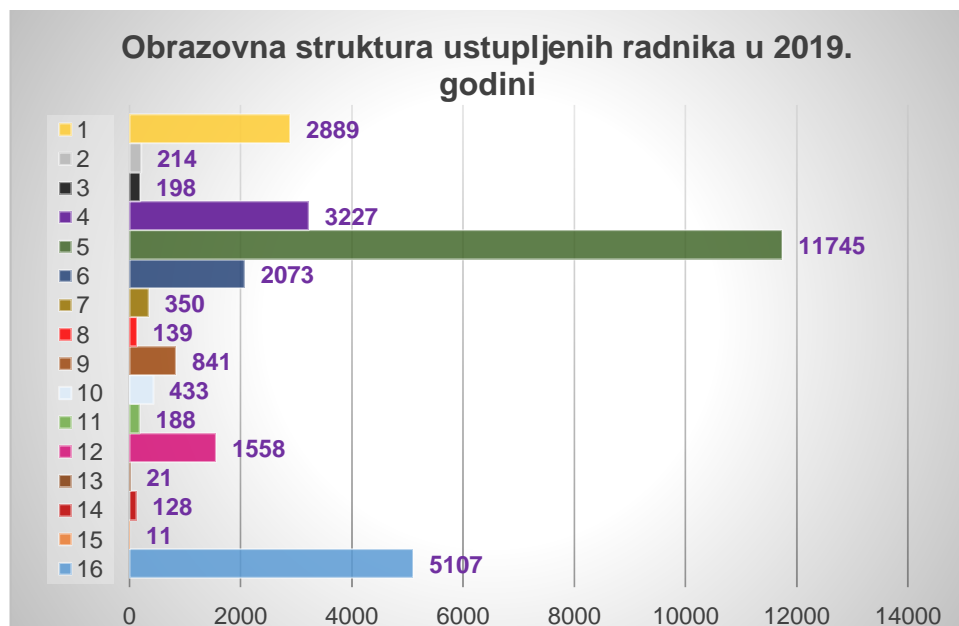
Najmanje je ustupano sveučilišnih specijalista i doktora znanosti.

Omjer ustupanja prema obrazovnoj strukturi radnika je posebno vidljiv iz grafičkog prikaza (slika 4b.) koji prati podatke iz tablice (slika 4a.).

Također, iz tablice proizlazi kako agencijama za privremeno zapošljavanje nije poznata razina obrazovanja velikog broja radnika koje ustupaju.

1	Osmogodišnja škola	2889
2	Stručna osposobljenost za jednostavne poslove	214
3	Obrazovni programi niže sprema (trajanje od jedne do dvije godine)	198
4	Obrazovni programi srednjeg strukovnog obrazovanja (trajanje od tri do tri i pol godine)	3227
5	Obrazovni programi srednjeg obrazovanja u gimnazijama, strukovnim u umjetničkim školama u trajanju od četiri godine	11745
6	Obrazovni programi srednjeg strukovnog obrazovanja (trajanje od pet godina)	2073
7	Poslijesrednjoškolski programi usavršavanja do 1 godine	350
8	Stručni studij (<180 ECTS bodova) - stručni pristupnik/ca	139
9	Stručni studij (180-240 ECTS bodova) - stručni prvostupnik/ca	841
10	Sveučilišni preddiplomski studij (180-240 ECTS bodova) - prvostupnik/ca	433
11	Specijalistički diplomski stručni studij (najmanje 60-12 ECTS bodova) - specijalist/ca	188
12	Sveučilišni diplomski studij (60-120 ECTS bodova) - magistar/ra	1558
13	Poslijediplomski specijalistički studij (60-120 ECTS bodova) - sveučilišni specijalist/ica	21
14	Dosadašnji poslijediplomski magistarski studij - magistar/ra znanosti	128
15	Poslijediplomski doktorski studij - doktor/ica znanosti	11
16	Nepoznato	5107

Slika 4.a Tabelarni prikaz obrazovne strukture ustupljenih radnika

Slika 4.b Grafički prikaz podataka iz tabelarnog prikaza obrazovne strukture ustupljenih radnika.

5. Broj ustupljenih radnika prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja

Najveći broj korisnika usluga agencija za privremeno zapošljavanje u 2019. godini bilježi se u jednostavnim zanimanjima u proizvodnji, šumskim radovima, čišćenju, telefonskim uslugama, skladištenju i prodaji robe.

U tabličnom prikazu nalaze se podaci o najčešće ustupanim radnicima u 2019. godini, prema 65 najzastupljenijih NKZ vrsta (*Slika 5.*)

	Nacionalna klasifikacija zanimanja	Ustupanja 2019.
1	radnik na proizvodnoj liniji	2141
2	šumski radnik	2117
3	čistačica	1857
4	telefonist	1784
5	službenik prodaje	1603
6	skladišni radnik	976
7	službenik za informacije	883
8	administrativni službenik	870
9	administrator obrade podataka	788
10	prodavač	779
11	radnik bez zanimanja	748
12	radnik na razvrstavanju otpada	707
13	prodavač telefonom	617
14	operator za pripremu obrade podataka	601
15	tehničar za telekomunikacije	460
16	skladištar	440
17	tehničar/telekom/uređaji i mreže	350
18	pomoćni skladištar	341
19	konobar	291
20	trgovački radnik	285
21	operator sustava na računalnom sustavu	258
22	komercijalist	243
23	trgovac	238
24	pralja	228
25	informacijski stručnjak	220
26	informatičar	218
27	kuhar	216
28	strojarski tehničar	206
29	ljevač kovina	179
30	rukovatelj/konzerviranje mesa i ribe	177
31	blagajnik	175
32	pomoćni kuhar	173
33	transportni radnik	169
34	sobarica	162
35	vozač viličara	152

36	bravar	150
37	trgovački putnik	146
38	rukovatelj/pakiranje	135
39	kuhinjski radnik	122
40	vozač teretnog vozila	111
41	savjetnik za promotivne metode	105
42	voditelj općih poslova	94
43	zavarivač	94
44	brodski elektromehaničar	92
45	drvoprerađivački radnik	89
46	računalni tehničar	81
47	naftno rudarski tehničar	78
48	elektrotehničar	77
49	pomoćni rukovatelj uređajima za čelik i legure	77
50	radnik u održavanju	76
51	zapovjednik broda	74
52	vozač osobnog automobila	74
53	analitičar istraživanja tržišta	73
54	kemijski čistač	73
55	ljevački kalupar	72
56	pomoćni konobar	71
57	prvi časnik palube	70
58	repcionar	70
59	upravitelj stroja	68
60	klinaš	68
61	građevinski tehničar	61
62	električar održavanja	60
63	geodetski tehničar	55
64	ekonomist	54
65	treći časnik palube	53

Slika 5. Tabelarni prikaz najzastupljenijih ustupanja prema zanimanju

6. Mjesto ustupanja:

Prema mjestu ustupanja pretežiti broj ustupanja bio je na području Republike Hrvatske. Od ukupnog broja od **46693** izvršenih ustupanja u 2019.godini, samo njih **995** bilo je u inozemstvo. (Slika 6.)

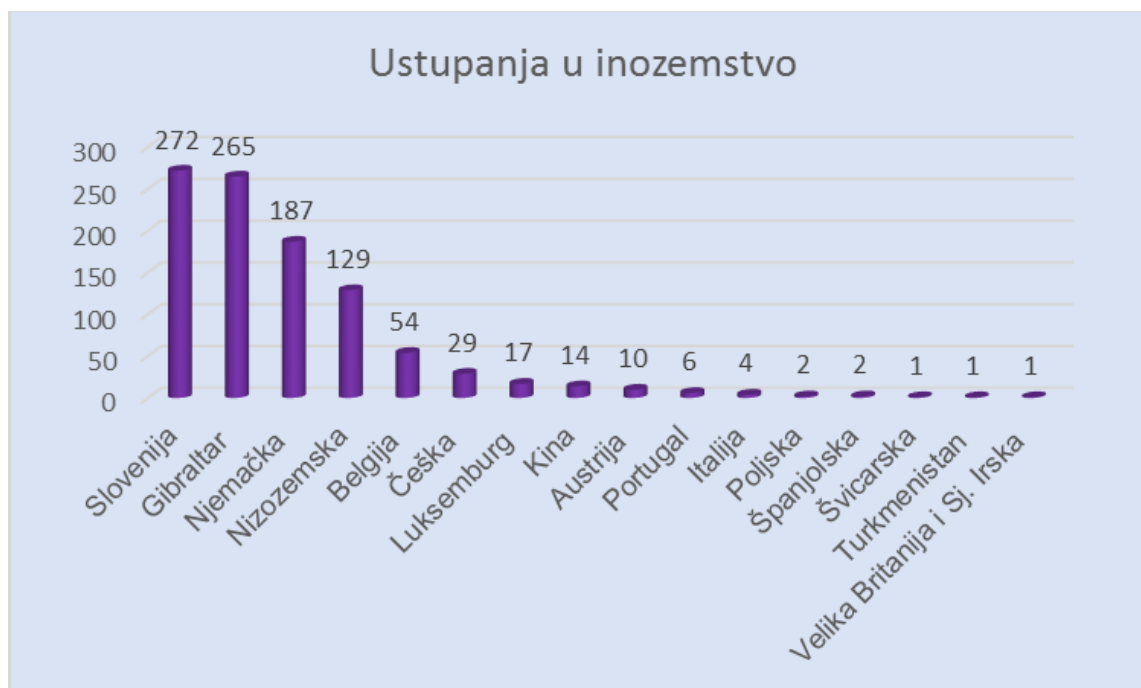

Slika 6. Odnos broja ustupanja u inozemstvo i tuzemstvo.

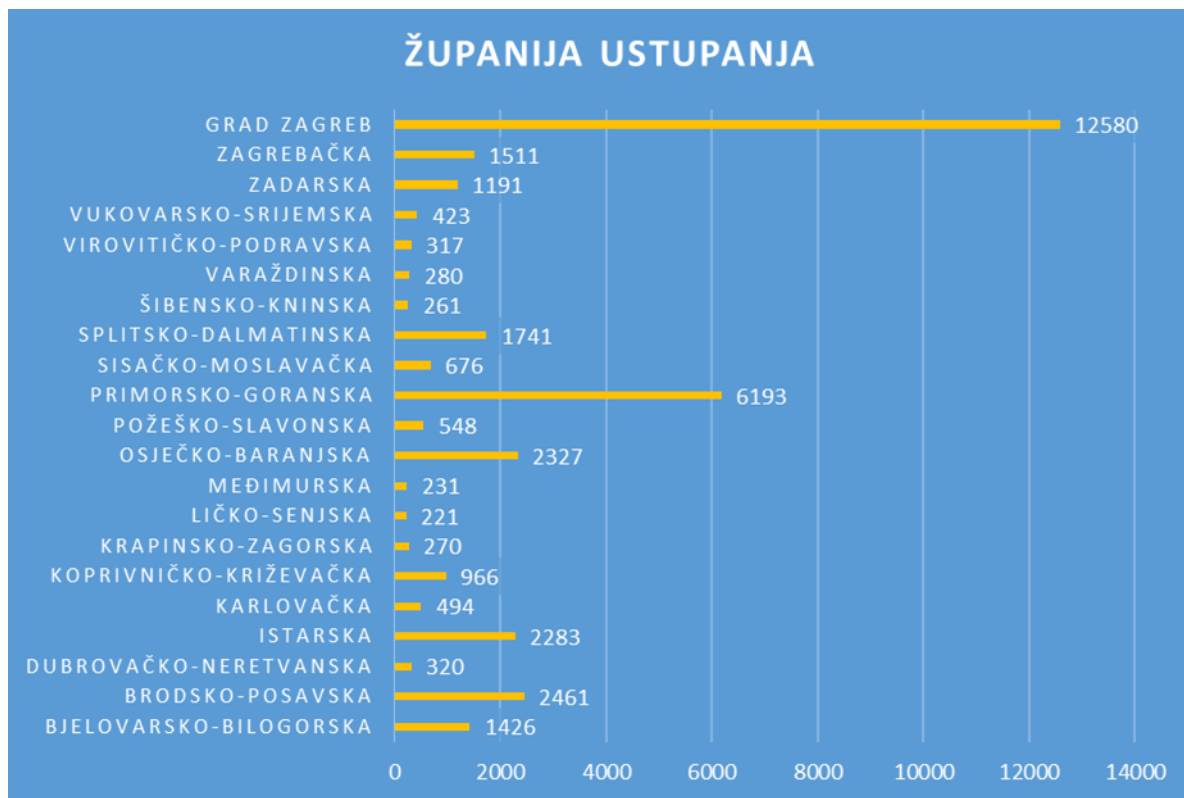
U ukupnom broju ustupanja u inozemstvo prednjače ustupanja u Sloveniju i Gibraltar.

U države koje se ne nalaze na grafikonu (Slika 7.) ustupanja nisu vršena.

Slika 7. Ustupanja u inozemstvo po državama.

Od ukupnog broja ustupanja u Republici Hrvatskoj daleko najveći broj ustupanja izvršen je u Gradu Zagrebu, slijedi primorsko-goranska županija sa dvostruko manjim brojem ustupanja.

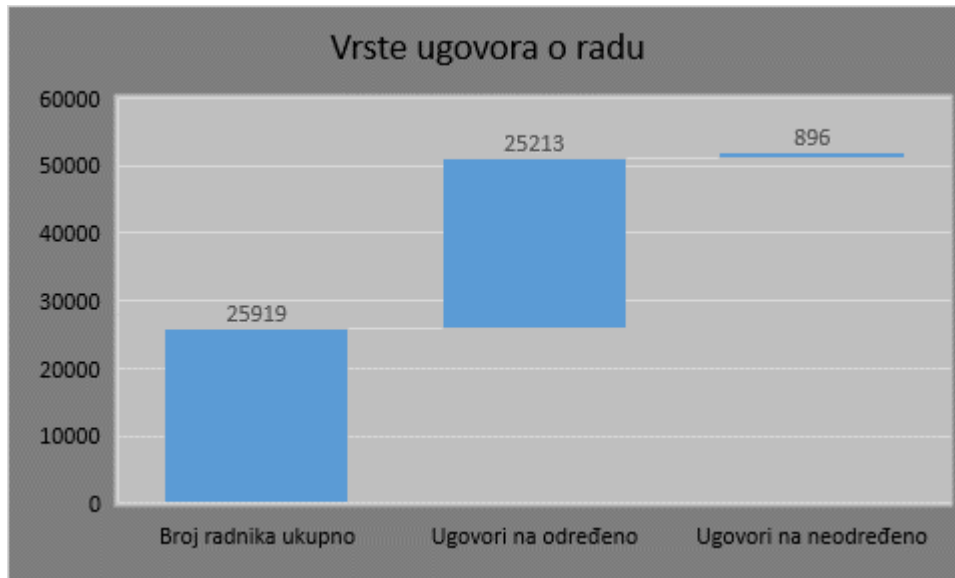
Slika 8. Ustupanja izvršena u Republici Hrvatskoj - prikaz prema županijama

7. Trajanje i vrsta ugovora o radu

Agencije u pravilu radnike zapošljavaju na određeno vrijeme, što i proizlazi iz dolje prikazanog grafikona (Slika 9).

Broj radnika koji imali ugovore na određeno (jedan ili više tijekom godine) je 25213, dok je broj radnika sa ugovorima na neodređeno bio 896.

Napomena: Broj ustupljenih radnika je 25919, a razlika od 50 radnika se odnosi na radnike koji su imali ugovore na određeno pa su zatim sklopili ugovore na neodređeno te se u ukupnoj statistici nalaze u obje kategorije.

Slika 9. Odnos broja ustupljenih radnika prema sklopljenim ugovorima o radu- na određeno i neodređeno

Prosječno trajanje svih ugovora o radu ustupljenih radnika je 5 mjeseci i 10 dana. (Slika 10)

U odnosu na trajanje ugovora o radu, iz prikazane tablice proizlazi da se najveći broj radnika zapošljavao temeljem ugovora o radu u trajanju do 3 mjeseca.

Trajanje ugovora						
do 3 mj.	3-6 mj.	6-12 mj.	Više od 12 mj.	Prosječno trajanje ugovora (G/M/D)	Broj ugovora koji su istovjetni trajanju ustupanja	Broj ugovora koji su dulji od trajanja ustupanja
25776	8335	6149	5044	0/5/10	44483	824

Slika 10. Tabela prikaz trajanja ugovora

Agencije u pravilu radnike zapošljavaju na određeno vrijeme i to ne duže od vremena ustupanja određenom korisniku. Podaci ukazuju na to da ugovori o radu za privremeno obavljanje poslova većine radnika nisu trajali duže od vremena ustupanja.

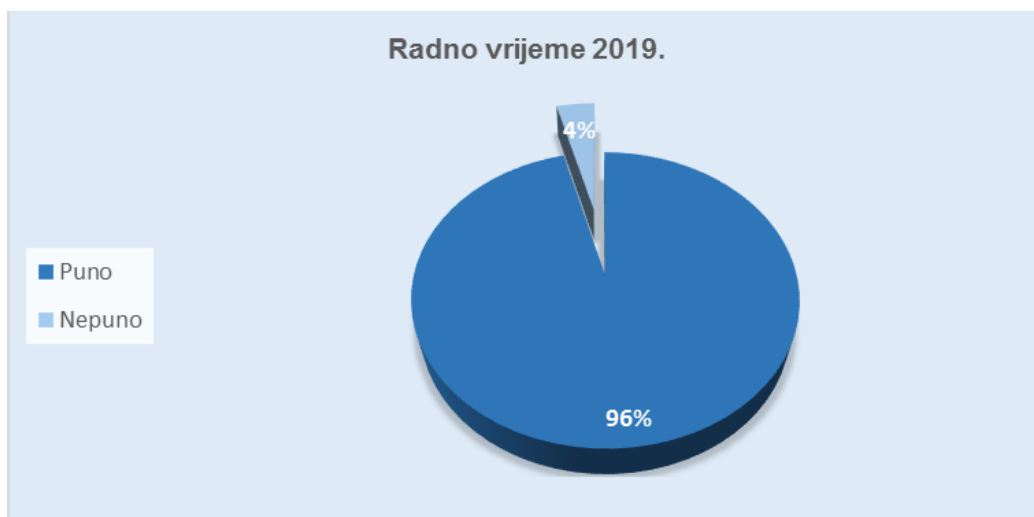
Broj radnika čiji su ugovori o radu trajali duže od 12 mjeseci čini 12 % od ukupnog broja ustupanih radnika. (Slika 11.)

Slika 11. Trajanje ustupanja

8. Radno vrijeme

Prema vrsti radnog vremena na koje se radnik zapošljava, vidljivo je iz grafičkog prikaza kako se samo neznatan broj radnika (4%) zapošljava na nepuno radno vrijeme, dok pretežiti dio radnika, njih čak 96% radi puno radno vrijeme. (Slika 12)

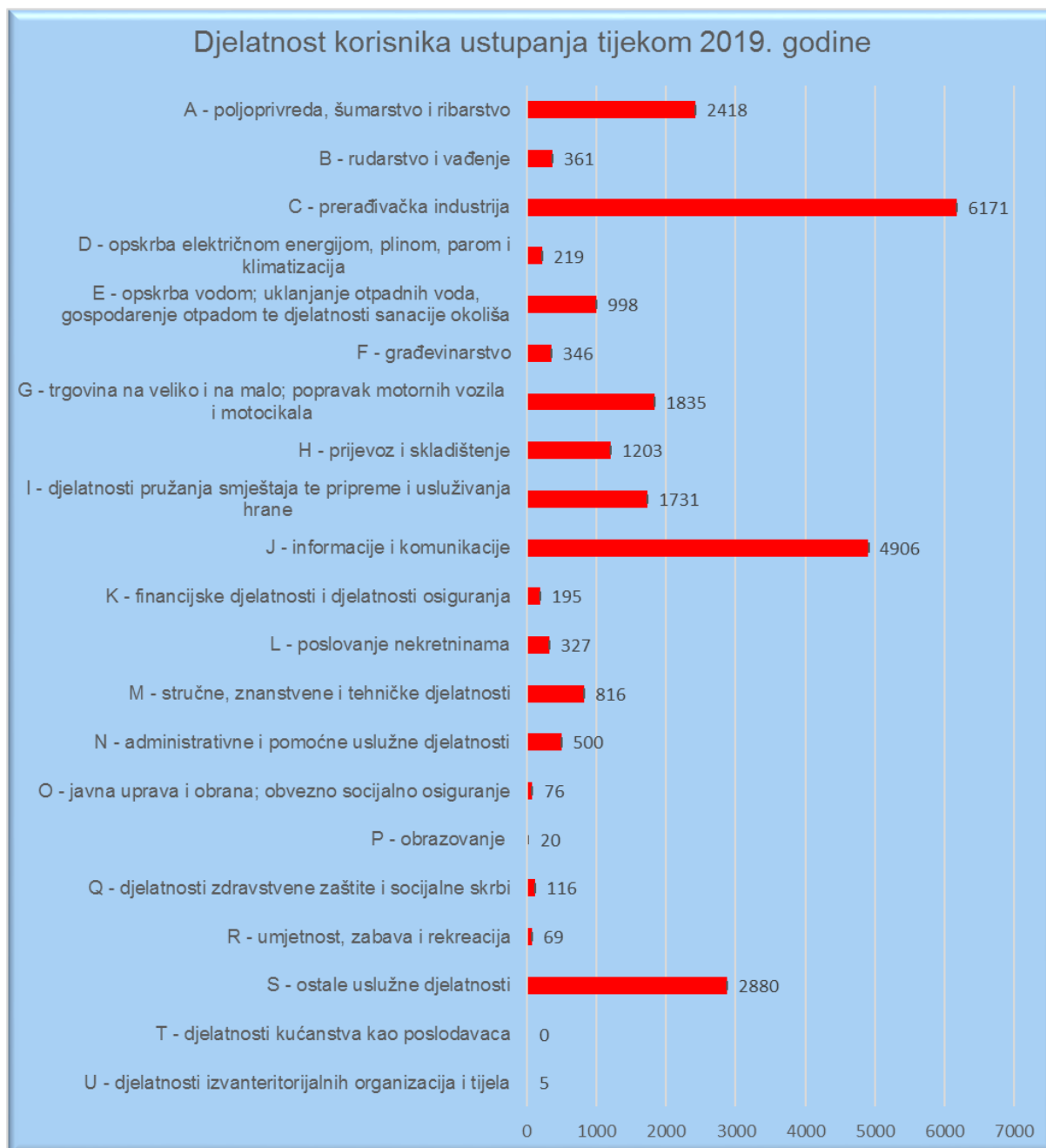

Slika 12. Radno vrijeme

9. Prikaz djelatnosti korisnika (NKD)

Najveći broj radnika je ustupljen korisnicima u sektoru prerađivačke industrije, sektoru informacija i komunikacija, sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva te u sektoru uslužnih djelatnosti.

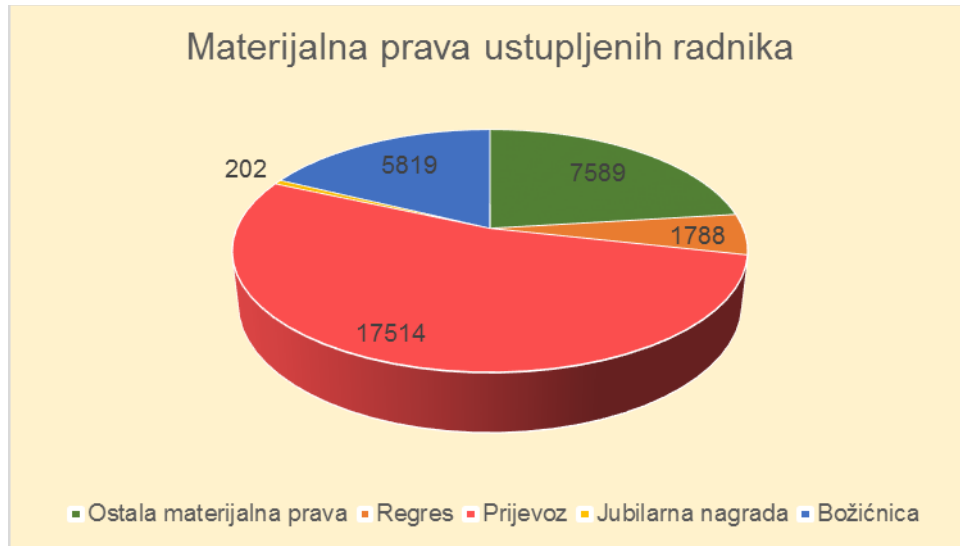
Najmanji broj radnika zapošljava se u izvanteritorijalnim organizacijama i tijelima dok u kućanstva uopće nije bilo ustupanja.

Slika 13. Djelatnost korisnika ustupanja

10. Materijalna prava radnika

Najčešće ugovoreno materijalno pravo ustupljenih radnika je pravo na naknadu troškova prijevoza, dok se jubilara nagrada isplatila najmanjem broju radnika. (Slika 14.)

Slika 14. Materijalna prava ustupljenih radnika